

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exercitium Perfectionis, Et Virtutum Christianarum

In tres Partes distinctum

Rodríguez, Alonso

Coloniæ Agrippinæ, 1622

XVI. De nimia de iis, quæ ad corpus spectant solitudine: & quantopere in his omnis fugienda sit singularitas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40105

tatem facere intelligant; & e contra maximo cordolio & amaritudini, si cum suo ipsorum nosse desiderio morem velle gerere, quod in eo suam ipsorum, non Dei, nec superioris, voluntatem facturi viderentur.

CAPVT XVI.

De nimia de iis, quæ ad corpus spectant solitudine: & quanto opere in his omnis fugienda sit singularitas.

47. Constit. 1. 2. 1. 1. & regul. 46. summarii.
Sicut B. P. N. laude dignam esse ait moderatam ad diuinum obsequium, valetudinis ac virium corporis curam, ita quoque dicit, nimiam sollicitudinem in iis quæ ad corpus pertinent, reprehensibilem esse. Quoniam verò de primo membro iam locuti sumus, ideo hic iam agemus de secundo. Omnibus quidem in rebus perdifficile est seruare posse medium; maximè tamen & imprimis in hac circa corpus & valetudinem nostram solitudine: proprius namque nostri ipsorum egregius est rei huius curator & paratius, atque ideo quam primum peritum medicum agit, suggeritque hoc officere pectori, illud stomacho, hoc lædi caput, illo oculos, atque ita, sub prætextu necessitatis, sæpe numero insinuare se solet sensualitas & lauitia.

Serm. 30. in Cantica.
Præclare hac de re differens S. Bernardus acius inuehitur in eos, qui nimio opere de corporis valetudine sunt solliciti, & per eius conseruandæ speciem, ciborum quædam effingunt discrimina, quos Hippocratis & Galeni ait potius discipulos videri quam Christi. Hæ namque ciborum exceptiones, differentia & proprietates non in Euangelio, non in vniuersa sacra scriptura, sed in medicorum aphorismis traduntur: Legumina, inquit, ventosa sunt: caseus stomachum grauat, lac capiti nocet, potum aqua non sustinet peccus, caules nutriunt me-

lancholiam, cholera porri accendunt, pisces de stagno aut de lutosa aqua mea penitus complexionibus non congruunt. Quale est hoc, ut in totis stuuis, agris, hortis, cellariis reperiri vix possit quid comedas. Puta, queso, monachum te esse, non medicum, nec de complexionibus iudicandum, sed de professione. Quatuor autem egregias, eaque apprime practicas, rationes eo loco S. inctus Bernhartus assignat, ob quas communitatem sequi & omnem singularitatem fugere conuenientissimum sit. Parce, inquit, obsecro, primum quidem quieti tue, singularitates quippe illæ magnam secum trahunt inquietudinem ut subinde homo sic apud se disquirere debeat: Mihi ne, quod peto, dabitur, vel negabitur, iam si detur, an non dandum sit ægre & illibenter? & esto mihi detur id, ad tempus differatur, & exspectare cogor; & si forte semel datur, sæpe & ut plurimum non datur. Quanta, in hoc inquietudo consistat, nemo nouit, nisi qui eam experitur? communibus verò contentum esse posse magnam causat quietem: Secundo Parce labori ministrantium. Vide enim qualem in hoc laborem & molestiam crees coquo, refectorii curatori, nec non menæ ministris, dum eos omnes occupas, & ut tibi vni faciant satis eundo redeundoque sollicitos discursare facis. Itaque ab hoc onere & molestia libera. Tertio, Parce grauamini domus. Considera inquam tuis te singularitibus domui valde onerosum & grauem esse: nam commune & ordinarium pro omnibus iam paratum est: & hoc quidem sine vilo prorsus grauamine & onere fit, at tui vnus extra ordinem phantasmatis appetitibus & particulatibus non necessariis morem gerere, permolestum domui est & fastidiosum. Quarto, Parce conscientia, conscientia dico non tua, sed alterius, fratris videlicet tibi assidentis, & data comedentis, quem tua tu in cibo singularitate scandalizas: etenim illi occasionem das interius de te murmurandi, & te ut delicatulum & molliculū culpandi: vel

di. vel si forte iste non iudicabit, quod his te non opus habere: in animo Superiorem discauit ac murmurabit, nec non illos quorum id erat curare, eo quod quæ tibi necessaria sunt, ea minime procurent.

Atqui, inquit Bernardus, quod hac in parte faciunt, D. Pauli exemplo excusare & purgare volunt, ut qui discipulum suum Timotheum sic bibere vinum iubet: *Noli adhuc aquam bibere, sed modico vino utere propter stomachum tuum, & frequentes tuas infirmitates.* Quibus ipse respondet primo; Aduertant, ait, nec Paulum hoc consilium sibi usurpare, sed dare alteri, neque alium illum has sibi delicias captasse, sed has illi nec procuranti nec petenti vltro concedi: tu vero delicias & singularitatem tibi procuras & petis. Vnde maxime, inquit, suspicor ac vereor, ne prudentia carnis sub specie discretionis irrepat, & mera sit sensuafitas, quod esse putas necessitatem. Secundo, aduertant hi, inquit, Paulum non cum Religioso agere, qualis tu es, sed cum Episcopo, qualis Timotheus erat, cuius vita & boni valetudo tunc, nempe sub initium Ecclesiæ tam necessaria erat. *Da mihi alterum Timotheum,* inquit, *& ego cibo eum si vis, etiam viro fluído & potu balsamo.* Et simul addit, *Id te saltem verbo admonitum esse, ut si tibi ista auctoritas Apostoli placet de bibendo vino, Moiseo, quod illa adiuuata non præsumitur.*

Sanctus Hieronymus in Epistola ad Eustochium, quæ de custodia virginittatis est, primum eius custodiendæ præceptum & remedium esse ait, vino abstinere: *Sponsa Christi vinum frigiat ut venenum.* Est hæc gnomo imprimis notanda, vitio consentanea illi Pauli hæc. *In quo est luxuria.* Et subnectit mox D. Hieronymus, *Hæc a iuoribus adolescentiam prima arina sunt demoniorum. Non sit avaritia, quatinus insiat superbia, delectat ambitio. Vinum & adolescentia duplex incendiium voluptatis. Quid oleum flamma aduicimus: quid ardentis corpusculo fomenta ignium ministramus? Ut autem ad propo-*

stram materiam reuertamur aliud nihil hoc loco Religiosis inculcare volumus, quam quod a SS. Basilio a, Bernardo b, Bonauentura c, & alijs, & iam serio inculcatur, nimirum vt communibus que in Religione passim vsurpantur, contenti esse, in nulla autem re, quoad licerit, singulares esse velle assuescamus. Vt porro hoc melius vobis persuaderetur, satis sane erat considerare, hoc pacto nos à multis inquietudinibus, amaritudinibus, multisque iudicijs cum de nobis ipsis, tum de alijs, vti antè diximus liberari. Imò verò vel sola nostri proprii commodi causa, vt nimirum in Religione quietè gauderemus, & contenti essemus, ipsum serio procurare nos oporteret: esto alioquin aliquod in eo incommodum subeundum esset. Hoc namque plaris est, & præponderat omnifratu, qui è singularitatibus illis nobis queat obtingere. Potissime vero huc impelli & emoueri deberemus, quod hac ratione fratres nostros valde simus edificaturi, magna Superiores læntia affecturi, D E O denique summo opere placituri.

Est hoc autem imprimis notandum: est enim doctrina valde practicabilis, & apprime proficua. Inter maxima, quæ in Religione quis Deo deferre potest obsequia & sacrificia, inter maximas optimasque corporis asperitates & mortificationes tum erus maiestati acceperillimas, tum animæ vtilissimas, fratresque maxime edificantes, non postremum meo iudicio locum obrinet, si ita, totum vitæ tempus in Religione traducat, nihil vt particulare in ea habeat, & ad finem vsque in sancta hac abstinentia & integritate maneat, communem Religionis rigorem, in omnibus obseruando, & communi omnium cibo, vestitu & opere semper contentus, nullum sibi priuilegium, exemptionem, aut singularitatem ambiendo. Cum porro aliqua tibi necessario subeunda sit asperitas, aliquod mortificationis exercitium vsurpandum, hæc, præcipua tua sit pæ-

fit poenitentia ac mortificatio. Hinc Sancti Patres, & spiritualis vite formatores asserunt, alias extraordinem austeritates taliter temperandas ac moderandas esse, vt tibi semper ad hoc, ceu ad omnium precipuum & caput, vires suppet. nt. Parui quippe tuas Superior flagellationes, & cilicij gestationes ducet, si postea te communibus & ordinariis rebus, quibus ceteri vruntur, contentum non esse comperiet, sed proprias in vestitu, cubiculo, aliisque in rebus necessariis commoditates ac delicias sectari: En tibi ergo hic poenitentiam quamdam, ad quam faciendam tum plenam facultatem habes, & quam te facere Superiores gaudebunt, quam denique ipse sine vilo euascescendi periculo suscipere potes: quia nullam sic videris poenitentiam facere: nec aduertunt alii: vtrum te mortifices; ac ne. Est deinde hac vna ex optimis, Deoque gratissimis, quas inire austeritates potes. Simplex quoddam & commune id vite genus esse videtur, contra D E O tamen singulare est, & solida securaque impiis perfectio & sanctitas.

Contra nihil est Religioni damnosius & quod prauidetur magis, quam si qui in illam singularitates, privilegia, & quasdam a communi vite exceptiones introducere, & sibi arrogare incipiant, quocumque demum id praerextu fiat & titulo etiam vt ipsi quidem videntur, aequissimo. Porro id ita verum est, vt S. Bonaventura hoc inter precipuas repositis remissionisque in Religione disciplinae causas anumerare non dubitet. Esto, inquit, diutius in ea egeris, multumque laboraris, magnopere tamen per hoc illi nocet: qui enim postea, Religioni nomen dant, interiorum virtutem tuam no vident, nec quid quantumque ante eorum aduentum laboraris, considerant, sed solum in exemplum, quod in praesens in regulari obseruantia illis das, oculos coniciunt: in qua seniores & veteranos praere sibi ac

praerucere nouitii ac tirones vellent: & sicuti, quoad ingressum in Religionem fuere primi, ita etiam in Regularu eius obseruantia primos esse, in hac vis qui eum nouo Deo seruiendi, se uote Religionem incuat, ducatum praestando, & exemplo praerucendo. Si autem secus illos agere nouitii comperiuat, vel scandalizantur, vel eorum exemplum quam primum alloctari, incipiunt, ad eorum imitationem, interpellando. Egregie hoc intellexit S. N. P. Vnde vt ingens, quod in oculis qui poterat, dampnum praeruceret, inter alia quae rogari iubet eos, qui Societati dare nomen & in eam admitti volunt etiam hoc annumerat, *Ante contenti futuri sint eodem atque alii modo in Collegio agere, nulli que privilegio aut prerogatiuis minimum omnium qui in eo fuerint antea, omnem sui curam Superiori relinquendo.* Imprimis autem hoc perit vult ab his, qui litterati & in Religione viri magni & eminentes futuri sunt. In illis quippe aliquod esse videtur periculum posse, ne quas sibi singularitates & exemptiones arrogare velint. Non vident autem, qui huiusmodi sunt, quantum hae via communitari, etiam alioquin in rebus minutis detrimenti creent. Statim namque ecce tibi alius, qui non minus se laborasse, & tantum re illa opus habere putat, quantum prior ille, idem sibi vult concedi: deinde & tertius, qui etiam paulo minorem eius necessitatem habet, mox & quartus; atque inde fit, vt disciplinae Religioza vigor paulatim decidat, & pessum eat. Haec de causa id hominum genus D. Bernardus vocat vnionis diuifores ac destructores, ac pacis hostes. Consultius sane & melius esset, vt non praedicares, & id genus negotia non curares, quam vt has tibi singularitates atque exemptiones arrogares, quia plus per has destruis, quam per aliud illud construis.

Ideo nos hac in parte S. P. praemunit, & omnes a Societate exceptiones & singularitates nimis quam procul abesse debere

Cap. 7.
Examini

Exceptio-
nes a So-
cietate ex-
clusae S.
P.N.

Bonau. de
informat.
auitior.
cap. 9.

Singulari-
tatis & pri-
uilegia a vi-
taci communi
sibi sumere,
et causa
magna dis-
solutionis
regularum
etc.
In quest.
circa regul.
19. de in-
format. no-
uitor. c. 9.

debere monet, ne ad eas sectandas occasionem esse debere, quod diu in ea quis vixerit, aut nales veteranus sit, aut quod in Academia doceat, aut ad populū concionetur; aut denique alias Superiorem egerit. Verum hoc fundamentum nobis semper præ oculis habendum, videlicet, non magis quempiam sibi in Societate nocere posse, quam quod occasione det, è qua alij socii haud ægre intelligāt, eum propterea, quod aut Veteranus aut Professor, aut Concionator, &c. sit, exemptiones aliquas & priuilegia sibi ambire, & velle vt sibi extra ordinē, & præter communem aliorum vsum quid in rebus necessariis concedatur: Seniorum & aliis doctiorum in Societate est, magis fratres laos omnibus in rebus ædificare, & suo disciplinā Religiosam exemplo, tum conseruare, tum apud alios promouere, humilioribus se conformando.

Rom. 12. 16

Non alta sapientes sed humilibus consentientes. Huic vsui scilicet deseruire literæ debent, & diuturnioria Religiosa ita vita.

CAPVT XVII.

Respondetur obiectioni & scrupulo dicentis, quod homini sua valetudinis habenda sit ratio.

Quoniam vero nulla re magis, & nullo æquiori titulo ad ambiendas aliquas particularitates moueri solemus, quam ipsa, qua ad valetudini seruiendū & vitam conseruandam teneri videmur, obligatione; hinc vt huic quaestioni faciamus satis, quædam hic afferemus, quæ circa eam vulgo Doctores tradūt. Notāt primo (& est communis omnium doctrina) aliud esse, seipsum de facto interficere, vel data opera vitam abbreviare, hūc in finem aliquid assumendo & faciendo aliud, nolle (illicitum hoc enim est & peccatum grauissimum) aliud vero esse, de valetudine

Aliud est, de facto & ex proposito vitam abbreviare: in finem aliquid assumendo & faciendo aliud, nolle (illicitum hoc enim est & peccatum grauissimum) aliud vero esse, de valetudine

& vita conseruanda non laborare, & hanc proiungere nolle: quia adeo hoc non illicitum, vt etiam licitum esse censent. Nemo quippe tenetur curare, vt vitam vel producat vel conseruet, delicatibus ad hoc cibis, aliisque rebus extraordinariis vtendo: vt nec tenetur viuere & commorari in locis salubrioribus, etsi alioqui diutius & maiori in sanitate sibi se victurum nosset. Non item tenetur cibos salubriores, & complexioni suæ conuenientiores procurare, etsi pro certo sciret per hos se victurum & diutius & sanius. Certum id est & euident: qui enim secus diceret, omnia is cum Ecclesiæ, tum Religiosorum institutorum, ieiunia, abstinentias, & austeritates condemnaret & euerteret. Imo verò Theologis & Sanctis Patribus asserentibus, reprehensionem vt plurimum subiaceret, ac præsertim in Religiosis hominibus huiusmodi delicias consecrari. Ne quidem dum quis iam infirmus est, tenetur exquisita, valde pretiosa ac sumptuosa, ad vitam conseruandam medicamenta conquirere, vt nec medicos raros & peritiores: imo omnia hæc in Religioso, qui humilitatem & paupertatem proficitur, reprehendenda sunt: satis eum est vulgaria, communia & facilia, quæ vt plurimum conuenientia sunt, media adhibere: nam, cum vita ac valetudo corporis non nisi bonum temporale & transitorium sit, & vitæ ac salutis animæ respectu, exigui momenti, hinc ad plura nos, quam ad hoc, noluit Deus obligare. Hinc non solum ab eo, quod extraordinarium, & exquisitum, licet abstinere, & aliquid auferre, verum etiam ab eo, quod commune & ordinarium. Sic videmus Religiosos & Dei seruos, id de alimento suo, somno, commoditatibus & tractatione corporis detrahere, quod & alii communiter vsurpant & ipsi licite vsurpare possent. Et hoc ipsis non modò vt licitum permittimus, verum etiam vt sanctum laudamus; esto, hoc valetudini suæ noxium ac detrimentosum esse,